

Masterplan Fremtidens Strande

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

for

1. Forord

Frederikshavn Kommune har en samlet kystlinje på 105 km, hvoraf 30 km er på vestkysten. Millioner af gæster besøger vores strande og som borgere benytter vi flittigt strandenes mange muligheder til friluftaktiviteter året rundt.

På den måde er strandene, under ét en af de vigtigste naturressourcer vi har. Derfor er det væsentligt, at vi som kommune værner, plejer og udvikler vores strande sådan, at vi fortsat kan være Danmarks foretrukne kystferiedestination og en attraktiv kommune at bo og drive virksomhed i.

Derfor er strandene også vores allesammens. Uanset om vi er ivrige solbadere, daglige hundeluffere eller engagerende ildsjæle.

Strandene skaber vores unikke identitet som kommune, næsten hele vejen rundt. Grenen er i verdensklasse målt på naturværdi. Andre strækninger på østkysten er de mest velbevarede hemmeligheder for ganske få mennesker. På vestkysten råder naturen ubarmhjertigt, og skaber ny og foranderlig natur, hver dag.

I vores byer er strandene naturlige samlingssteder og byder på mange rekreative muligheder året rundt.

Men tiden er også kommet til at kigge på vores strande med friske øjne. Både i forhold til eksisterende faciliteter og behovet for nye.

Med blik for de mange gæster og turister der besøger os. Med øje for de potentialer som vi har for at gøre os endnu mere attraktive for fremtidig bosætning. Men også med fokus på lokalsamfund, ildsjæle og brugere der bruger strandene året rundt.

Tre strandforaer med lokale kræfter, erhvervsliv og politikere har trådt nye spor i sandet og har diskuteret, hvordan det lokale og autentiske forenes med nytænkning og drømme for fremtidens strande.

De mange gode diskussioner er samlet i en række anbefalinger, der tilsammen peger på både nytænkning af det autentiske og fastholdelse af det lokale på vores strande.

Jeg håber meget, at anbefalingerne sammen med de øvrige perspektiver i rapporten, kan være med til at sætte retning, så vi i fællesskab kan udvikle vores strande til glæde og gavn for borgere, gæster og erhvervsliv i de kommende år.

Venlig hilsen

Karsten Thomsen
Formand for Teknisk Udvalg

Indhold

1. Forord	3
2. Hvad vil vi gerne opnå med Fremtidens Strande?	5
3. Organisering	7
4. Sådan gjorde vi	9
5. Anbefalinger til Fremtidens Strande	13
6. Appendix: Det gør vi på strandene i dag	24

2. Hvad vil vi gerne opnå med Fremtidens Strande?

Det er Teknisk Udvalg, der har sat arbejdet med Fremtidens Strande i gang. Ambitionen har været at sætte fokus på den eksisterende drift af strandene, hvilke rammer og regler der gælder for strandene, samt muligheder for udvikling.

Tre strandforaer og en arbejdsgruppe har arbejdet ud fra følgende formål, mål og succeskriterier:

FORMÅL

- At gøre vores strande mere attraktive med udgangspunkt i autenticitet og mulige potentialer.
- At skabe øget aktivitet og engagement på strandene, blandt borgere, gæster og erhverv, året rundt.
- At øge væksten i turismen og øge bosætningen i området.

MÅL

- Skærpe strandenes særegne profiler.
- Udvikle fælles kvalitetsdefinition for strandene og deres udvikling (herunder faciliteter, aktiviteter, tilgængelighed, serviceniveau for renhold, strandrensning og arealpleje).
- Formidle strandenes kvaliteter, herunder natur- kultur- og fritidsoplevelser.
- Øge samarbejdet mellem kommunen, øvrige grundejere (herunder Naturstyrelsen), erhvervet og lokale kræfter.

SUCCESKRITERIER

- Masterplan for Fremtidens Strande bliver administrationens primære værktøj for drift, planlægning og udvikling af strandene.
- Masterplan for Fremtidens Strande bliver inspirationskatalog for borgere, erhverv og andre interessenter i en fælles udvikling af aktiviteter og faciliteter på strandene.
- Masterplan for Fremtidens Strande bliver retningsgivende for kommende års politiske prioriteringer inden for kommunens vækstspor: Oplevelser og Turisme.

3. Organisering

STYREGRUPPE

Teknisk Udvalg har været styregruppe og har løbende diskuteret og besluttet grundlaget for arbejdet med Fremtidens Strande. Herunder serviceniveau for drift af strandene, principper for inddeling af strande i kategorier og nedsættelsen af tre strandforaer.

3.1 STRANDFORAER

Teknisk udvalg har nedsat tre strandforaer, hvor formand og næstformand har været politikere fra Teknisk Udvalg. Strandforaerne har været geografisk opdelt, så hele den kommunale kystlinje har været repræsenteret:

- Strandforum Nord (Skiveren til Ålbæk)
- Strandforum Øst (Jerup til Vangen)
- Strandforum Syd (Sulbæk til Voerså)

Formandsskabet har stået for udpegningen af deltagerne til strandforaerne. Dels i forhold til lokalsamfund og i forhold til særligt engagerede borgere og erhvervsliv. Turisthus Nord har ligeledes deltaget.

Strandforaerne har været med til at kvalificere den politiske proces for udviklingen af strandene. Samtidig har de bidraget med idéer til strandene og har været rundt på strandvandring på de enkelte strande for at diskutere særlige perspektiver og behov.

Strandforaerne har også givet sit besyv med i forhold til Blå Flag ordningen på strandene.

Strandforaerne har således bidraget væsentligt til anbefalingerne i Masterplanen og har været retningsgivende for den kommende tids prioritering af strandenes udvikling.

4. Sådan gjorde vi

4.1 KICK-OFFMØDE

Arbejdet med Fremtidens strande blev igangsat med et offentligt borgermøde i januar 2019 – meget belejligt i strandenes by, Strandby.

Dansk Kyst & Naturturisme holdt oplæg om turisternes rejsemønstre og deres ønsker til de enkelte destinationer og herunder også til strandenes beskaffenhed.

Friluftsrådet holdt et oplæg om Blå Flag som certificeringsordning for strandene. Tillige introduceredes Badepunktsflaget som en nyt alternativ til at certificere strandene med.

Under kick-off mødet var der mulighed for, at deltagerne kunne give deres besyv med om arbejdet med Fremtidens Strande. Dels i forhold til, hvad der skulle være særlig fokus på og dels hvilke faciliteter, der var ønskelige på strandene.

Plancherne er sidenhen blevet brugt i anbefalingerne, samt i forhold til tilrettelæggelsen af arbejdet i strandforaerne.

4.2 STRANDKATEGORIER

I forbindelse med arbejdet med Fremtidens Strande besluttede Teknisk Udvalg, at strandforaernes diskussioner skulle tage udgangspunkt i en kategorisering af strandene ud fra eksisterende kommuneplaner og zoneopdelinger langs kysten:

- Sommerhusstrande (strande, hvis bagland er udpeget som sommerhusområde i kommuneplanen).
- Campingpladsstrande (strande, hvis bagland har status som campingplads/feriecenter i kommuneplanen).
- Bynære strande (strande, som ligger i byzone i kommuneplanen)
- Strandparker (strande, som ligger i byzone og er udlagt som strandpark i kommuneplanen).
- Naturstrande (strande, som ligger i fredninger og uden for øvrige zoner).

Strandkategorierne blev således brugt til at sætte rammen for at arbejde med og diskutere udviklingsmulighederne for de enkelte strandstrækninger i de tre strandforaer.

4.3 ARBEJDET I DE TRE STRANDFORAER

Strandforum Øst lagde ud med første møde ud af tre i Strandby Borger- og Kulturhus. 11 deltagere arbejdede i to arbejdsgrupper med det mål at finde ud af, hvad der skal bevares/skrottes/undgås på østkysten fra Jerup til Haldbjerg/Vangen. Der var god debatlyst og mange idéer og tanker for strandene.

Strandforum Nord holdt sit første møde på Kappelborg med 12 engagerede deltagere. De to arbejdsgrupper diskuterede de mange strandes forskelligartede muligheder og ønskede om at komme ud og se mulighederne på den efterfølgende strandvandring.

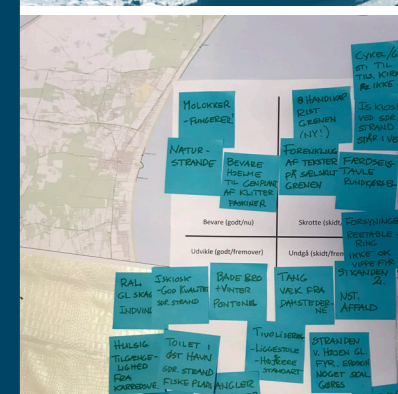
Sæby Nordstrand lagde rammer til **Strandforum Syds** første møde om Fremtidens strand. Diskussionslysten var stor blandt de 13 inviterede. I fremlæggelsen af de to gruppers arbejde var der stor entusiasme om at gøre strandene endnu mere attraktive med udgangspunkt i de stedbundne potentialer.

På strandforaernes andet møde blev der lavet strandvandring på selvvalgte lokaliteter, hvor deltagerne diskuterede forskellige problematikker, fokusområder og muligheder for udvikling.

Der var stor idérigdom og mangeartede problemstillinger, der blev vendt på strandvandringerne: Bl.a. særlige hundestrande; for og imod skiltning af nøgenbaderstrande; muligheden for at etablere havbad; fokus på kystfiskeri og faciliteter hertil; værdien af kørestrande; samt ønsket om at højne kvaliteten af toiletterne og skabe særlig tilgængelighed rundt om på strandene.

Alle idéer, fokusområder og problematikker blev samlet på kort over de enkelte strækninger og blev gennemgået blandt deltagerne. Sluttelig diskuterede man i fællesskab, hvilke anbefalinger man gerne også i udkastet til masterplanen for de enkelte strandforaer.

Det sidste møde blev også brugt til at diskutere Blå Flag-ordningens fordele og ulemper blandt deltagerne. Målet var at give formandsskabet i strandforaerne mulighed for høre, hvad deltagerne tænkte om Blå flag og dets alternativer, inden Teknisk Udvalg inden årets udgang skulle diskutere Blå Flags fremtid i Frederikshavn Kommune.

5. Anbefalinger til Fremtidens Strande

I det følgende kommer der en række anbefalinger til de kommende års arbejde og udvikling af strandene i Frederikshavn Kommune.

Anbefalingerne er lavet ud fra input fra strandforaerne, kick-offmødet, samt input, der løbende er kommet til i processen med arbejdet omkring Fremtidens Strande.

Anbefalingerne er opdelt geografisk, der følger de enkelte strandforas strandstrækninger.

STRANDE I NORD

GENERELLE BASISFACILITETER

Der er behov for at udvikle basisfaciliteter tilpasset den enkelte strand, uanset strandkategori. Borde/bænke er i varierende kvalitet og bør udbredes, hvor der i forvejen er P-plads til stranden.

På naturstrande skal der i endnu højere grad være fokus på få eller naturtilpassede faciliteter, der understreger den autentiske naturoplevelse i Skagen.

STRANDRENSNING OG AFFALDSHÅNDTERING

Der er behov for fortsat fokus og udvikling af affaldssystemer til både turistaffald og marint affald. Det skal være nemt for gæster og besøgende at samle og aflevere affald i synlige affaldsbeholdere i nærhed til stranden. Der er behov for endnu mere synlighed på pallekasser på stranden til frivillig opsamling af marint affald, på både vest- og østkysten.

P-PLADSER

Ved Karredvej i Hulsig er der behov for at etablere egentlig p-plads, da stranden har campingplads og hotel i umiddelbar nærhed og der er stor søgning på netop denne naturstrand.

Der er behov for at optimere parkeringsmulighederne på Grenens eksisterende grusparkeringer sådan, at der bliver større kapacitet på det eksisterende areal.

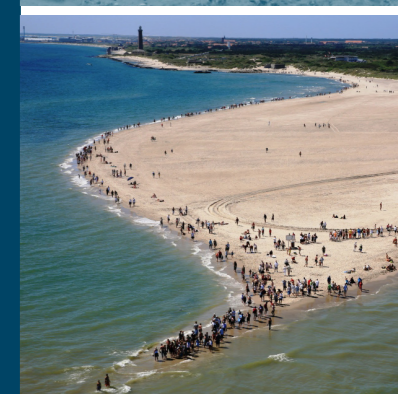
SKILTNING

Der er behov for en sammenhængende skilteplan langs vejene for at synliggøre og opdatere de enkelte strande. Skilteplanen bør tage udgangspunkt i internationale badesymboler og synliggøre særligt tematiserede strandes faciliteter.

Informationsskilte, som i dag findes på alle nuværende eller tidligere Blå Flag strande, bør renoveres og opdateres. Det bør overvejes om skiltningen skal udbredes til naturstrande, der ikke før har haft Blå Flag status og dermed infoskilte.

SÆRLIG STRAND FOR HUNDE

Mange tyske turister har hunde og de vælger gerne turistmål, efter om de kan have deres hunde med. Hvor det er muligt og relevant, eks. i forbindelse med den eksisterende hundeskov syd for Hulsig, kunne der laves ekstraordinære tiltag i samarbejde med hotel og campingplads i området.

TOILETTER

Toiletter er i meget varierende kvalitet og arkitektonisk udtryk fra strand til strand. Alle er funktionsdygtige, men efterlader et utidssvarende indtryk, de mange gæster og turister i området taget i betragtning.

Der er behov for at lave en investeringsplan i velfungerede og arkitektonisk tilpassede toiletfaciliteter. Placering og funktioner skal ligeledes gentænkes i henhold til nuværende placering og fremtidige behov. Af sådanne kan være omklædningsfaciliteter, opbevaring og handicapvenlighed.

TILGÆNGELIGHED OG HANDICAPVENLIGHED

Det er et generelt ønske, at der tænkes bredt i forhold til øget tilgængelighed til strandene. Heldigvis er der for vestkyststranden ved Skiveren og Kandestederne god mulighed for at køre i bil direkte ned til stranden.

Der er udtalt ønske om at løfte tilgængeligheden for handicappede og mennesker med funktionsnedsættelser. Fokus skal være rettet mod egentlige bynære badeanlæg og omklædningsfaciliteter, der understøtter badeoplevelser for eks. kørestolsbrugere, blinde og gangbesværede. Bystranden i Fredericia er et godt forbillede og god inspiration for fremtidige investeringer.

For eksisterende tilgængelighedstier til stranden er der behov for at gennemgå disse igen for at koble til kørefast vej/sti ned til eller langs stranden.

UDVIKLING AF SØNDERSTRAND

For Sønderstrand er der behov for at investere i en egentlig servicebygning med mulighed for eksempelvis omklædning, bad, ophold og salg af is mv. Dertil kommer, at der skal være god tilgængelighed og med direkte mulighed for adgang til stranden.

Øvrig udvikling af Sønderstrand bør ske i forbindelse med havnens udbygning og i sammenhæng med den eksisterende strandpromenade.

NY BYSTRAND AF TRÆ I SKAGEN

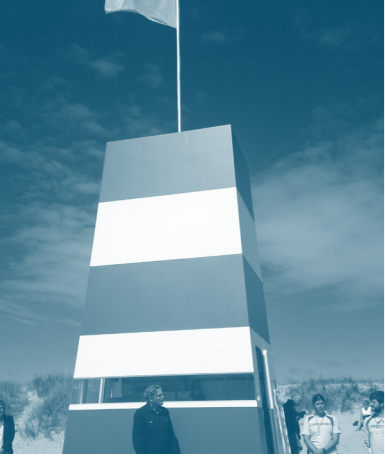
I forbindelse med havneudvidelsen af Skagen havn er der kommet et nyt strandareal syd for havnen. Det er et særligt ønske at undersøge muligheden for at lave et større projekt, hvor der anlægges et pælefunderet trædæk henover arealet.

På trædækket etableres der forskellige siddemuligheder og mulighed for at gå i vandet via en eller flere badebroer. Samtidig bør der etableres fælles faciliteter for vandsport, eks. dykkere, havkajakker, havsvømmere og vinterbadere. Alle faciliteter bør have tilgængelighed og særlig handicapvenlighed tænkt ind fra starten. Bystranden i Fredericia er god inspiration i den sammenhæng.

SANDSTRAND VED SKAGBANKE I SKAGEN

Stranden ved Skagbanke er en velbesøgt badestrand for lokale. Store mængder søral har hobet sig op på forstranden og ønsket er, at der genskabes en sandstrand for badende i området og at klitterne tilplantes med hjelme for at øge tilsandingen på forstranden.

Det gode eksempel:

Glade venner af Bratten fundraiser badebro

For at skabe mere liv i sommerhusområdet Bratten søgte foreningen Glade venner af Bratten om penge til at opføre en badebro – og fik dem. Siden 2016 har badebroen skabt ekstra meget liv og attraktionsværdi for både sommerhusejere og glade sommergæster på stranden. Sammen med kommunens havneteam sørger foreningen for, at badebroen kommer sikkert i hus for vinteren og sat op til den kommende badesæson.

STRANDE I ØST

TOILETTER

Toiletter er i meget varierende kvalitet og arkitektonisk udtryk fra strand til strand. Alle er funktionsdygtige, men efterlader et utidssvarende indtryk, de mange gæster og turister i området taget i betragtning. Der er f.eks. ingen handikaptoiletter på Palmestranden.

Der er behov for at lave en investeringsplan i velfungerede og arkitektonisk tilpassede toiletfaciliteter. Placering og funktioner skal ligeledes gentænkes i henhold til nuværende placering og fremtidige behov. Af sådanne kan være omklædningsfaciliteter, opbevaring og handicapvenlighed.

BADEBROER

Der er flere ønsker om badebroer på østkysten. Bratten strand har ved hjælp af private fondsmidler fået etableret en badebro, der har løftet badeoplevelsen for de mange sommerhusgæster, der bor og lejer sig ind i området.

Det er foreningen, Glade Venner af Bratten, der står for drift og vedligehold af badebroen, i samarbejde med kommunens havneteam. Denne model bør ses, som et forbillede for yderligere ønsker om etablering af badebroer.

P-PLADSER

I forbindelse med fiskeri langs østkysten syd for Frederikshavn, er der behov for at revurderer særlige steder, hvor lystfiskere opfordres til at parkere for at komme ned til kystens gode fiskevand.

For Strandby Nordstrand, Nørrevej er der behov for flere tydelige p-pladser i nærhed til stranden.

SKILTNING

Der er behov for en sammenhængende skilteplan langs vejene for at synliggøre og opdatere de enkelte strande. Skilteplanen bør tage udgangspunkt i internationale badesymboler og synliggøre særlige tematiserede strandes faciliteter, hvor der eks. er særligt godt at fiske, ride eller dyrke vandsport.

Informationsskilte, som i dag findes på alle nuværende eller tidligere Blå Flag strande, bør renoveres og opdateres. Det bør overvejes om skiltningen skal udbredes til naturstrande, der ikke før har haft Blå Flag status og dermed infoskilte.

TILGÆNGELIGHED OG HANDICAPVENLIGHED

Det er et generelt ønske, at der tænkes bredt i forhold til øget tilgængelighed til strandene på østkysten. Det er et udtalt ønske at løfte tilgængeligheden for handicappede og mennesker med funktionsnedsættelser.

Fokus bør være rettet mod egentlige bynære badeanlæg og omklædningsfaciliteter, der understøtter badeoplevelsen for eksempel kørestolsbrugere, blinde og gangbesværede. Bystranden i Fredericia er et godt forbillede og god inspiration for fremtidige investeringer.

For eksisterende tilgængelighedsstier til strandene på østkysten er der behov for at gennemgå disse igen for at koble til kørefast vej/sti ned til eller langs stranden. Dette gælder særligt for Strandby Nordstrand og ved Palmestranden.

HELHEDSPLAN FOR KYSTEN MELLEM FREDERIKSHAVN HAVN OG RØNNERHAVNEN

Palmestranden er en attraktion for Frederikshavn by, men området mellem den store havn og campingpladsen nord for Rønnerhavnen (Frydenstrand, Skansehavnen, Kragholmen) rummer uudnyttede rekreative potentialer for byen. Der er behov for at sammentænke kysten som ét samlet rekreativt område, både turist- og bosætningsmæssigt.

Særlige brugergrupper som vinterbadere, havsvømmere, havkajakker og andre outdoor-grupper bør tænkes ind i udviklingen, sammen med erhvervsliv, lokale foreninger og arrangører sådan, at det fortsat er muligt at fastholde og udvikle områdets attraktionsværdi. Havnens rekreative udvikling af ydermoleerne til bl.a. fiskeri bør ligeledes tænkes ind i helhedsplanen for området.

CYKELMULIGHED MELLEM FREDERIKSHAVN OG STRANDBY LANGS KYSTEN

Der er ønske om at afklare muligheden for at kunne cykle mellem Frederikshavn og Strandby langs kysten. Dog er der særlige fuglebeskyttelsesområder ved Elling å, der skal tages hensyn til.

STRANDE I SYD

TOILETTER

Toiletter er i meget varierende kvalitet og arkitektonisk udtryk fra strand til strand. Alle er funktionsdygtige, men efterlader et utidssvarende indtryk, de mange gæster og turister i området taget i betragtning.

Der er behov for at lave en investeringsplan i velfungerede og arkitektonisk tilpassede toiletfaciliteter. Placering og funktioner skal ligeledes gentænkes i henhold til nuværende placering og fremtidige behov. Af sådanne kan være omklædningsfaciliteter, opbevaring og handicapvenlighed.

SKILTNING

Der er behov for en sammenhængende skilteplan langs vejene for at opdatere og synliggøre de enkelte strande. Skilteplanen bør tage udgangspunkt i internationale badesymboler og synliggøre særlige tematiserede strandes faciliteter, eks. fiskesteder og rensepladser.

Informationsskilte som i dag findes på alle nuværende eller tidligere Blå Flag strande bør renoveres og opdateres. Det bør overvejes om skiltningen skal udbredes til naturstrande, der ikke før har haft Blå Flag status og dermed infoskilte.

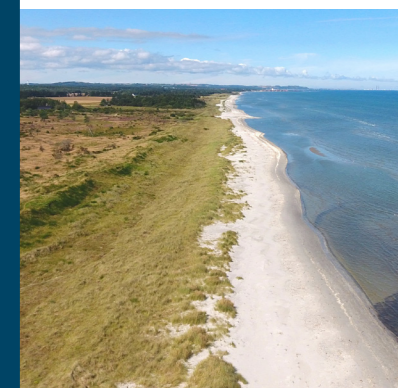
TILGÆNGELIGHED OG HANDICAPVENLIGHED

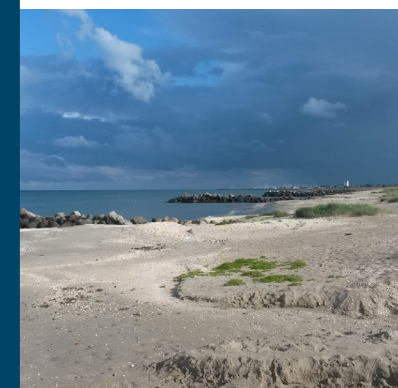
Det er et generelt ønske, at der tænkes bredt i forhold til øget tilgængelighed til strandene. Det er udtalt ønske at løfte tilgængeligheden for handicappede og mennesker med funktionsnedsættelser.

Fokus bør være rettet mod egentlige bynære badeanlæg eks. Sæby Nordstrand og omklædningsfaciliteter, der understøtter badeoplevelsen for eks. kørestolsbrugere, blinde og gangbesværede. Bystranden i Fredericia er et godt forbillede og god inspiration for fremtidige investeringer.

For eksisterende tilgængelighedsstier til strandene på østkysten er der behov for at gennemgå disse igen for at koble til kørefast vej/sti ned til eller langs stranden. Dette gælder særligt for tilkoblingen af badebroen ved Sæby Søbad og for tilgængelighedsstien ved Lyngså strand.

Hvor strandpromenaden går langs Kattegatvej, bør der i hver ende laves bedre adgangsramper for minicrossere mv. sådan, at de lettere kan komme fra Kattegatvej og op på promenaden.

Det gode eksempel:

Voerså - fra åhavn til havbad

Voerså havns frivillige har gennem årene taget mange initiativer og udviklet en væsentlig attraktion for både lokale og besøgende. Hundredevis af autocampere lægger vejen forbi og nyder de flotte omgivelser og betaler for at anvende faciliteterne, som er finansieret af både fonde og kommunale bevillinger. Lystfiskere graver orm på stranden, tager ud med båd eller renser fisk i det særligt indrettede område på havnen. De mange initiativer fortsætter med genskabelse af naturområder langs åen og nye stenrev ud for kysten. Og måske et havbad langs sydmolen, når man nu alligevel er i gang med at lægge sten... For de frivillige er det kun fantasien, der sætter grænser for udviklingen af Voerså havn.

TRAILCENTER OG UNGEMILJØ VED SÆBY NORDSTRAND

Der bør være særlig fokus på at skabe bedre ungemiljøer sammen med de unge på de bynære strande. Særligt er det et ønske på Sæby Nordstrand ved de eksisterende beach-volleybaner.

Samtidig er det ønsket at koble de rekreative faciliteter omkring Sæby Nordstrand med andre lokaliteter i Sæby, i såkaldte trailcentre. Alt sammen bundet sammen af de eksisterende Kløverstier. Der er allerede nu taget initiativ til at samle interesser og foreninger om et sådan fælles udviklingsprojekt.

FORLÆNG STRANDPROMENADEN I SÆBY

Strandpromenaden ved Sæby er unik og meget populær at bruge året rundt, både til fods og på cykel. Ønsket er at forlænge promenaden helt til Svalereden, så gæster og fastboende får mulighed for at cykle hele vejen langs kysten.

For de strækninger, hvor promenaden er smal, bør det i forbindelse med evt. renovering af kystsikringen, sikres at promenaden gøres bredere for bedre at kunne rumme både cyklende og gående.

HAVBAD VED VOERSÅ HAVN

Voerså havn har gennem tiden udviklet sig fra en mindre åhavn til et større rekreativt område, med ophalerplads for kanoer, sheltere og jollehavn med røde redskabshuse og stort fælleshus med gode bad- og toiletfaciliteter. Miljøet har tiltrukket mange autocampere, der mod betaling benytter sig af faciliteterne på havnen.

I forbindelse med et kommende naturprojekt med genetablering af stenrev ud for Voerså, er det ønsket, at man i den sammenhæng undersøger muligheden for at anlægge et havbad i forbindelse med den sydlige mole, hvor der tidligere har været Blå Flag strand.

Ambitionen er at havbadet gør Voerså endnu mere attraktivt at besøge som autocamper og turist året rundt.

FÆLLES SAMARBEJDSFORUM FOR PROJEKTER

For at skabe de bedst mulige forudsætninger for at lykkes med at udvikle lokalt forankrede projekter for Fremtidens Strande, er det ønskeligt, at der på tværs af projekter og lokalsamfund laves mødefora for udveksling af idéer, sparring og erfaringsudveksling.

6. Appendix Det gør vi på strandene i dag

RENE, SIKRE OG ATTRAKTIVE STRANDE ÅRET RUNDT

Kommunens nuværende administrationsgrundlag og serviceniveau bygger på, at vi skal have rene, sikre og attraktive strande året rundt. Det gælder, hvad enten det er en intensivt udnyttet badestrand midt i byen eller det er en urørt kyststrækning, hvor naturen råder.

Nedenfor har vi søgt at give et samlet overblik over, hvilke andre aktører, hensyn og prioriteringer der er for strandene, samt hvilke opgaver, der løses på stranden og med hvilket resultat.

LOVGIVNING, PLANLÆGNING OG FORVALTNING AF STRANDE OG KYSTSTRÆKNINGER

Som udgangspunkt er vores kyster og strande meget restriktivt reguleret. Naturbeskyttelsesloven, planloven, miljøbeskyttelsesloven, kystbeskyttelsesloven, strandingsloven og politivedtægten, regulerer bl.a. anlæg og byggeri, badevandskvalitet, natur- og kystbeskyttelse, offentlighedens adgang samt naturpleje, sandflugtsbekæmpelse og håndtering af strandingsgods.

Myndighedsudøvelsen sker fra såvel stat som kommune. De statslige myndigheder er pt. Naturstyrelsen (herunder Kystdirektoratet), Miljøstyrelsen, Politiet og den stedlige strandfoged.

Via retningslinjer og udlagte rammer i kommuneplanen, defineres anvendelsen af de kystnære arealer, sådan at de landskabs-, natur- og miljømæssige værdier ikke forringes.

Rammerne og den specifikke planlægning muliggør en fortsat udvikling af rekreative og turismemæssige tiltag. Kommuneplanen afspejler derfor en politisk balancering af hensynet til benyttelse og beskyttelse.

BADEVANDSKVALITET

Center for Teknik og Miljø har ansvar for at føre tilsyn med strandene i forhold til badevandskvaliteten. I kommuneplanen er der udpeget badestrande langs kysten. Kommunen fører løbende tilsyn med badevandet i badesæsonen fra 1. juni til 1. september.

Der tages løbende vandprøver fra strandene som indsendes til anerkendte laboratorier til kontrol. Årligt laves der badevandsprofiler, der beskriver de stedlige forhold omkring den enkelte strand, samt hvilken badevandskvalitet, der er for stranden.

Ved konstaterede kendte forureninger i eks. åer, vandløb, alger etc. der kan påvirke badevandskvaliteten laves der varslinger på de enkelte badestrande, så gæster oplyses om de eventuelle risici ved badning.

BADEVANDSFLAG, BLÅ FLAG

Frederikshavn Kommune har Blå Flag som mærkningsordning af sine badestrande. I alt 13 strande har status som Blå Flag Strande. Det er Friluftsrådet, der administrerer ordningen i Danmark ud fra kriterier, der er defineret af den internationale organisation, Foundation for Environmental Education. Bl.a. indeholder ordningen krav om ekstra vandprøver, affaldssortering, handicap-toiletter, tilgængelighedsstier til stranden samt formidling af miljøaktiviteter.

Hvert år søger Center for Park og Vej om Blå Flag for hver enkelt strand og der sker en løbende international kontrol af strandene i løbet af sæsonen. Lever stranden ikke op til standarderne, stryges det Blå Flag på stranden, indtil kommunen får rettet op på problematikken. Læs mere om Blå Flag ordningen på www.friluftsradet.dk/blaaflag

FORURENING

Ved konstaterede forureninger langs kysten kontaktes indsatslederen i Nordjyllands Bered-

skab enten direkte eller via 112. Det gælder både ved mindre forureningskilder (i land drevet farligt stof, tromler, dunke, ammunition mm.), og ved større forureninger (som fx store i land drevne olieforekomster, fugle, dyr mm.).

Når melding om forurening indløber, besigtiger den vagthavende indsatsleder forureningens omfang. Behovet for indsats af mandskab og materiel vurderes ud fra områdets sårbarhed. Vagthavende indsatsleder sikrer derefter, at alarmcentralen er orienteret, så de relevante myndigheder og miljøvagt bliver underrettet.

Det er Center for Teknik og Miljø, der har ansvaret for det kommunale samarbejde med Beredskabet og det efterfølgende tilsyn og handlepligt i forbindelse med forureninger på strandene. Center for Park og Vej kan i forbindelse med oprydningsarbejdet rekvireres som entreprenør.

RISIKOVURDERING PÅ BADESTRANDENE

Nordjyllands Politi har det myndighedsmæssige ansvar for risikovurderinger af de enkelte badestrande. En risikovurdering indeholder en beskrivelse af strandenes forhold, klitter, høfder, revler etc. samt i hvor stort omfang strandene anvendes i badesæsonen.

I praksis er det kommunerne, der foretager vurderingen ud fra Rigspolitiets anvisninger. Trygfonden Kystlivredning tilbyder at lave risikovurderinger for kommunerne ud fra den internationalt anerkendte risikovurderingsstandard (International Life Saving Federation, ILSE).

LIVREDDERTÅRN OG KYSTLIVREDNING

På Sønderstrand i Skagen og Palmestranden i Frederikshavn er der i sommersæsonen (uge 26 - 34) livredningstjeneste i samarbejde med Trygfonden Kystlivredning. Trygfonden Kystlivredning bemander deres Livreddertårn dagligt fra 10.00 - 18.00 med to livreddere.

Livredderne informerer gæsterne om badesikkerhed, aktuel situation på stranden via skiltning og flag (vandtemp, bølger, strøm etc.) Efter sæsonen leverer Trygfonden Kystlivredning sæsonens aktionstal ift. information, behandling og undsætning af badegæster, samt livreddende førstehjælpsaktioner.

Aftalerne med Trygfonden Kystlivredning er femårige og Livreddertårn, kystlivreddere, samt udstyr stilles gratis til rådighed af Trygfonden Kystlivredning i aftaleperioden. Dog forpligter kommunen sig til at opstille og nedtage Livreddertårnet i sæsonen, samt opbevare Livreddertårn under tag uden for sæsonen. Herunder skal kommunen også sørge for indkvartering af livredderne i sæsonen.

Efter ansøgning til Trygfonden og Dansk Svømmeunion kan kommunen ansøge om nye strande med kystlivredning. Ansøgningsfristen er oktober måned og kommunen får besked på sin ansøgning senest 1. februar året efter.

TILGÆNGELIGHEDSSTIER

En tilgængelighedssti dækker over et kørefast underlag (grussti eller plastikplanker), hvor gangbesværede, kørestolsbrugere og barnevogne ubesværet kan komme ned til forstranden fra P-pladsen. Sønderstrand i Skagen, Ålbæk, Bratten, Strandby, Rønnerhavnen ved sydmoen, Palmestranden, Sæby Nordstrand og Lyngså har alle tilgængelighedsstier.

REDNINGSKRANSE

Langs strandene er der opsat Trygfonden Redningskranse med tilhørende 30m line. Denne type redningspost er valgt og opsat med den målsætning, at det er muligt for strandgæster at række/kaste en redningskrans ud til nødstedte på lavt vand.

Yderligere redningsudstyr er fravalgt, da det ikke er ønskeligt at sætte yderligere personers liv i fare ved at opfordre til redningsaktioner af nødstedte længere ude fra kysten. I disse tilfælde ringes i stedet 112, sådan at professionel assistance kommer nødstedte til undsætning, mens strandgæsten alene observerer de nødstedte fra stranden, indtil hjælpen når frem.

Supplerende redningskranse og standere er gratis og kan bestilles på www.trygfonden.dk Der er minimum én redningskrans på alle badestrande i umiddelbar nærhed af hovednedgangen til stranden. På udvalgte bynære strande og strande med Blå Flag er der redningskranse for hver 250 meter.

STRANDNUMMERINGSSKILTE

Strandnummeringsskiltene eller retningsnummerskilte fungerer som lokationsskilte i de tilfælde, hvor en strandgæst ringer til Alarm 112 og den vagthavende spørger om vedkommende kan lokalisere et strandnummeringsskilt på stranden. Strandnummerskiltet vil herefter været lokationen, hvor retningsmandskabet kører mod.

I praksis kører retningsmandskabet til nærmeste henførbare adresse, eks. et sommerhus, hvorefter de i deres kort112-system kan se, hvor skiltet befinder sig i forhold til denne adresse. Der er ikke krav om foruddefinerede retningsveje hen til strandnummeringsskiltet. Oversigt over strandnummeringsskilte i Danmark kan ses på: www.badesikkerhed.dk eller www.retningsnummer.dk

STRANDINGSODS OG STRANDFOGEDER

Politiet har ansvaret for at udpege stedlige strandfogeder, der på frivillig basis holder tilsyn, indberetter og opsamlers opskyllet vraggods (tømmer, surfboards etc.) på strandene. Der udover holder strandfogeden øje med stranden og indberetter til politi og kommune (forurening, affald, større døde dyr etc.), hvis det er aktuelt.

Kommunen holder sig ajour med, hvem der er stedlig strandfoged på kommunens strande efter gældende retningslinjer fra Rigspolitiet. Ved konstaterede strandinger af vraggods kontakter kommunen den stedlige strandfoged. Læs mere om strandfogeder på www.strandfoged.dk

SÆLUNGER PÅ GRELEN

Kommunen og Naturstyrelsen får årligt en række henvendelser fra borgere og gæster om forladte sælunger på Greden. I samarbejde med Naturstyrelsen er der opsat skilte langs stranden. På engelsk, tysk og dansk fortæller skiltene om sælernes yngelpleje og, at gæster ikke skal røre sælerne eller tilkalde hjælp, da moderen blot er på vej med mad til sælungen.

DØDE DYR

Som udgangspunkt ses døde dyr, som er naturligt forekommende langs kysterne, som en del af det naturlige miljø på strandene. De døde dyr efterlades på stranden som ådsel og dermed fødeemne for de øvrige dyr. Kun større dyr som marsvin, sæl, måger etc. fjerner Park og Vej på

badestrande i sæsonen 1. juni – 1. sept., hvis de er til gene for gæster.

SANDFLUGTSBEKÆMPELSE

Som følge af Naturbeskyttelsesloven §53 er kommunen forpligtet til at dæmpe sandflugt og lave sandflugtsdæmpende foranstaltninger på klitfredede arealer langs de kommunale strande. I praksis aftales det på et klitsyn, hvor Naturstyrelsen udpeger, hvilke arbejder (typisk nedgravning af fyrris, flis eller halm) Center for Park og Vej skal foretage på kommunale arealer. Klitsynet er offentligt og afholdes årligt i april måned.

SKILTNING OG INFORMATION

Ved strandene er der fem former for skiltning: Vejvisningsskilte, henvisningsskilte, påbudsskilte, strandnummeringsskilte og informationstavler. Der er restriktive regler for opsætning af skilte langs strandene. Derfor er det målsætningen, at en række henvisnings- og påbudsskilte, som der traditionelt har været skiltet for, nedtages og integreres på overordnede informationstavler for den enkelte strand. Først og fremmest på Blå Flag strandene og i anden omgang de almindelige badestrande.

PUBLIKUMSFACILITETER

Publikumsfaciliteter på strandene dækker over borde/bænke, skiltning, affaldssorteringsanlæg, grillsteder, bålsteder, fodhegn, cykelstativer mv., samt boldspilsbaner (fx strandfodbold og beachvolley). Målsætningen for disse publikumsfaciliteter er at de er funktionsdygtige og i god vedligeholdsmæssig stand.

TOILETTER

Ejendomscentret har ansvaret for den løbende vedligeholdelse af toiletbygninger og tilhørende installationer. Center for Park og Vej står for den løbende rengøring og tilsynet med toiletter efter fastlagt aftale med Ejendomscenteret. Denne aftale gennemgås og revideres hvert år og tilpasses de faktiske forhold.

P-PLADSER

P-pladser og tilgrænsende arealer vedligeholdes i nødvendigt omfang sådan, at parkeringsmulighederne opretholdes og at arealerne fremtræder velplejede og renholdte. I praksis betyder det, at der efter behov sker en afretning af p-arealer i forhold til belægning og udvoksede beplantning. I nødvendigt omfang sker der afslåning af

græs/opvoksede beplantning omkring fodhegn/steler mv. mindst én gang årligt.

RENHOLD OG AFFALDSHÅNDTERING PÅ STRANDENE

Renhold på strandene dækker over den almindelige oprensning af henkastet affald på stranden og oprydning omkring affaldscontainere og tilgrænsende arealer (adgangsveje, opholdsarealer og p-pladser).

Affaldscontainere er opstillet i forbindelse med p-pladser og primære nedgange til strandene. Containerne tømmes af Frederikshavn Affald ud fra stedlige behov.

I sommerperioden 1. juni – 1. september efterses strande minimum én gang ugentlig for henkastet affald.

Affaldscontainerne er opstillet på Skiveren, Kandestederne, Sønderstrand, Damstederne, Bratten, Strandby, Palmestranden, Lyngså.

På de øvrige strande anvendes almindelige affaldsstativer, som tømmes af Park og Vej efter behov.

STRANDRENSNING AF MARINT AFFALD

Marint affald er affald, der driver i land fra havet. Park og Vej strandrenser manuelt med bil/traktor/vogn og samler om muligt i fraktioner (jern, træ, fiskeredskaber, glas, plastic og andet). Efterfølgende køres det indsamlede affald til nærmeste genbrugsplads.

Der er store forskelle på opskyllede mængder på øst- og vestkyst. På vestkysten opsamlers der afhængig af fremherskende vind- og strømforhold ca. 40 – 90 ton affald om året, mens der på østkysten samles op til 3 ton.

I sommerperioden 1. april – 31. oktober efterses og renses strandene minimum to gange om måneden for marint/henkastet affald.

FRIVILLIG STRANDRENSNING AF MARINT AFFALD

I forbindelse med EU Interregprojektet Renkystlinje 2015 – 2018, blev der mellem kommunerne på vestkysten lavet forsøg med frivillig strandrensning via opsatte strandkasser med poser og

indsamlingsudstyr. I projektet blev der taget initiativ til at afprøve Kystlotteriet, hvor frivillige kan vinde lokalt sponserede præmier for at indsamle marint affald.

Forsøgene har været succesfulde og efterfølgende har borgere og frivillige efterspurgt flere strandkasser med opsamlingsudstyr.

Fra 2019 opsættes der strandkasser på både øst- og vestkysten, så frivillige enkelt og let kan indsamle marint affald i affaldsposer hele året. Det indsamlede affald sættes i pallekasser, som Park og Vej periodevis tømmer og servicerer med nyt opsamlingsudstyr.

Kystlotteriet fortsætter ligeledes blandt danske kommuner i koordination med Kommunernes Internationale Miljøorganisation, KIMO. Kommunens opgave er her at indsamle lodder på sække og sørge for udlægning af lodder i strandkasser.

STRANDRENSNING FOR OPSKYLLET TANG

Tang og andet vegetation/naturligt affald er en naturlig del af både ferske- og marine økosystemer. Disse økosystemer skal betragtes som levende og naturlige miljøer, og ikke kun som noget, der skal holdes ryddeligt.

Ved særlige strøm- og vindforhold kan der dog opstives store mængder tang, særligt på østkysten. Hvis tangen ligger i længere tid på stranden, kan der opstå lugtgener og bræmmer af rådnet tang kan vanskeliggøre adgangen til vandet og forringe badeoplevelsen for især mindre børn.

I sommersæsonen 1. juni – 1. september fjernes tangen på særlige strækninger på østkysten (Blå Flag strande), hvis den forhindrer adgang til vandet, er stærkt ildelugtende eller på anden måde er til gene og ubehag for strandens gæster. Dernæst skal det være gældende, at vejrudsigten ikke melder fralandsvind inden for de næste tre dage. Dog skabes der passage gennem tangbræmmer, så badegæsterne har direkte adgang til vandet.

Bortskaffelse af opsamlet tang sker ved, at det lægges i nærstrandsdepot for tørring, for derefter at blive bortskaffet.

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Frederikshavn Kommune • Rådhus Allé 100 • 9900 Frederikshavn
Tel. 98 45 50 00 • post@frederikshavn.dk • www.frederikshavn.dk